

Štovski ŽELEZAR

LETO XXIII

1984

APRIL

Št. 7

GLASILO DELAVCEV DELOVNE ORGANIZACIJE ŽELEZARNE ŠTORE

REALIZACIJA SANACIJSKIH UKREPOV IN PERSPEKTIVA TOZD TOVARNA TRAKTORJEV

Vrsto preteklih let se je ob obravnavanju periodičnih in letnih rezultatov poslovanja javljala TOZD Tovarna traktorjev z izgubo in kot TOZD, ki zajeda dobre poslovne rezultate ostalih TOZD, združenih v DO Železarna Štore. Problem se za DO Železarna Štore ni javljal samo iz vidika pokrivanja vsakoletne izgube po zaključnem računu, temveč tudi iz vidika angažiranih finančnih sredstev, ki jih je TOZD tovarna traktorjev uporabljala za financiranje svojih zalog in poslovanja nasploh. Podobno se je kot problem pojavljala TOZD tovarna traktorjev v SOZD SZ, pa tudi v občinskem merilu, registrirana pa je bila kot problem tudi v okviru republike. Vendar danes ocenjujemo, da kot opredeljen problem ni bil tudi enakovredno »razreševanje«, oziroma da se vse navedene strukture niso aktivno vključevale v proces izboljšanja poslovanja in nudenja strokovne in materialne pomoči. Vse akcije so se za TOZD tovarna traktorjev končale v glavnem pri pokrivanju izgube. Inicijativa Železarne Štore, da v letu 1983 z nudenjem maksimalne kadrovske in materialne pomoči TOZD tovarna traktorjev dokončno razčisti dileme v nadaljnjem obstoju, se je ob vseh ostalih akcijah (družbeni svet, komercialne povezave, itd.) izkazala za dobro potezo, saj je TOZD tovarna traktorjev zaključila poslovno leto 1983 prvič od svojega obstoja pozitivno. Rezultat sicer še ni povsem zadovoljujoč, vendar daje vzpodbudo in osnovo za nadaljevanje začrtanih dolgoročnih smernic. Opis zastavljenih ciljev po sanacijsko-razvojnem programu ter stopnjo njihove realizacije in vpliv na izkazane rezultate bomo poskušali predstaviti v nadaljevanju.

Osnova vsemu je količinska proizvodnja. Zastavljen cilj sanacijskega programa 5000 traktorjev je bil realiziran s 4600 traktorji, v obliki sestavnih delov pa še za 324 traktorjev. To pomeni povečanje proizvodnje glede na predhodno leto za več kot 40 %. Za doseg tega rezultata je bilo potrebno v prvi vrsti pridobiti potrebne kadre (proizvodne, strokovne) in doseči njihovo konsolidacijo. Izredno veliki problemi so se pojavljali ves čas na področju materialne oskrbe (lastne in kooperantov), ki smo jo uspeli reševati poleg lastnih angažiranj predvsem še s pomočjo materialne DO (materialna oskrbljenost kooperantov), SOZD SZ in partnerja FIAT, v veliko pomoč pa so nam bile tudi devize občanov. Prav tako so pričete akcije za povezovanje z dobavitelji v smeri partnerstva in ne samo čistih kupoprodajnih odnosov pripomogle k boljši oskrbljenosti.

Na rezultatih, tako na izhodni (prodajni) kot vstopni (nakupni) strani, so se močno odrazili izboljšani odnosi s partnerjem FIAT. Naš resen pristop k sanaciji proizvodnje in poslovanja (tudi izkazovanja poslovanja po metodi FIAT) je pripomogel k povečanemu odvzemu (izvozu) traktorjev ter izboljšani materialni oskrbi, istočasno pa k pripravljenosti FIAT-a, da nudi večjo pomoč sanacijskim naporom ter podaljšanje pogodb o medsebojnem sodelovanju (znanje) in dodatnem sovlaganju, kar lahko ocenimo za pozitivno.

Na področju prodaje nismo dosegli najpomembnejšega cilja, to je primerno vrednotenje naših izdelkov v primerjavi bodisi s svetovnimi bodisi z domačimi drugimi izdelki (cene), ker smo odvisni od zveznih administrativnih institucij. Realizirali pa smo dva druga, prav tako pomembna cilja, to je s pomočjo prodaje trak-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Izvedene volitve

Dne 13. 3. 1984 so bile v DO Železarne Štore izvedene volitve v samoupravne organe. V nekaterih TOZD oz. DS pa so izvedli tudi nadomestne volitve za delegacije in referendume o spremembi rangirnih odnosov. V vseh TOZD in DS so volitve uspeli. Volilna udeležba je bila visoka, kar 88,8 %. Neopravičenih izostankov iz volitev je bilo samo 1,6 %. Z visoko udeležbo na volitvah in z visokimi odstotki glasov za posamezne delegate samoupravnih organov je bila dana trdna osnova za nadaljnje razvijanje samoupravnih odnosov v naši delovni organizaciji. Na drugi strani pa predstavljajo ti volilni rezultati tudi obvezo za vse izvoljene delegate, da bodo kvalitetno opravljali svoje samoupravljalске dolžnosti. V nadaljevanju je podan pregled volilne udeležbe po posameznih TOZD oz. DS.

(Nadaljevanje na 2. strani)

PODELITEV NAGRAD INOVATORJEM ZA LETO 1983

Nagrado INOVATOR LETA prejmejo:

Boris MAROLT, dipl. ing., rojen 1. 6. 1946, zadolžen za vodenje TOZD jeklovle skupno z **Leopoldom OCVRKOM**, rojenim 17. 1. 1950, zadolženim za vodenje delovne skupine v TOZD jeklovle in **Marjanom KOLARJEM**, rojenim 27. 6. 1949, zadolženim za tehnološko in organizacijsko vodenje E 101, Oddelka priprave predprofilov v TOZD jeklovle.

Avtorji so 14. 9. 1983 prijavi predlog št. 861, »Projektiranje in izdelava dvovaljnega ravnalnega stroja«. Prihranek v višini 12.117.849,00 din in je bil potrjen dne 22. 12. 1983.

Nagrado MNOŽIČNI INOVATOR prejme:

Srečko JANŽEKOVIČ, rojen 8. 1. 1931, zadolžen za organizacijo varstva pri delu in poučevanje praktičnega dela v TOZD elektroplavž:

– predlog št. 819, »Dvigovanje izstopnih cevi«, prijavljen 3. 3. 1983, potrjen 26. 8. 1983. Avtor je prejel pavšalno plačilo;

– predlog št. 820, »Stroj za čiščenje grodlja«, prijavljen 3. 3. 1983, potrjen 14. 4. 1983;

– predlog št. 821, »Sprememba v izdelavi mrež za vibrosita«, prijavljen 3. 3. 1983, skupno s tov. Bojanom Sedlarjem. Prihranek 295.686,00 din. Delež tov. Srečka Janžekoviča je 147.843,00 din, potrjen 24. 5. 1983;

– predlog št. 822, »Sprememba kvalitete rešetk na sinterni ponvi«, prijavljen 3. 3. 1983, skupno s tov. Bojanom Sedlarjem. Prihranek 268.699,40 din. Delež tov. Srečka Janžekoviča 134.349,70 din, potrjen 24. 5. 1983;

– predlog št. 826, »Pokrov za napravo odžveplanja«, prijavljen 16. 3. 1983, skupno s tov. Tomislavom Kučišem in Petrom Hrastnikom, prihranek 617.163,70 din. Delež tov. Janžekovič Srečka je 246.865,48 din, potrjen 23. 11. 1983.

Nagrado NAJUSPEŠNEJŠI INOVATOR Z NETEHNČNEGA PODROČJA

Marjan MACKOŠEK, dipl. ing., rojen 27. 8. 1954, zadolžen za vodenje in pravljanje NC tehnike in DS priprava proizvodnje TOZD mehanska obdelava skupno z **Marjanom KRAJNCOM** (ki je v JLA).

Avtorja sta 4. 11. 1982 prijavi predlog št. 774, »Optimiranje vezalne in podajalne hitrosti ter optimalno število kosov v seriji«. Prihranek v višini 1.043.500,00 din je bil potrjen 28. 7. 1983.

KAKO SMO VOLILI:

(Nadaljevanje s 1. strani)

TOZD-DS	zap.	volilo	%	odstopnost	
				opr	neopravičeno
Elektroplavž	111	101	91,0	8	2
Jeklarna	205	179	87,3	9	17
Valjarna I	25	206	82,0	30	15
Valjarna II	278	232	83,4	44	2
Jeklovlek	137	124	90,5	11	2
Livarna I	213	194	91,0	19	-
Livarna II	354	327	92,4	25	2
MO	217	180	82,9	24	13
TT	293	255	87,0	36	2
Vzdrževanje	460	413	89,8	45	2
Energetika	118	110	93,2	8	-
Transport	135	115	85,2	20	-
KK	131	121	92,4	10	-
GKSG	133	116	87,2	17	-
DPG	79	74	93,7	5	-
Z29	64	63	98,4	1	-
Z39	46	42	91,3	4	-
Z49	73	64	87,7	9	-
Z59	97	88	90,7	9	-
Z69	78	70	89,7	8	-
Z79	115	111	96,5	4	-
Skupaj:	3588	3185	88,8	346	57

Na volišču v mehanični delavnici (foto Arzenšek)

(Nadaljevanje s 1. strani)

torjev za območje deviznega izvoza smo razrešili lastne potrebe, potrebe DO, SOZD in naših kooperantov po deviznih participacijah in s tem omogočili normalnejšo lastno proizvodnjo in proizvodnjo drugih. S sklenitvijo samoupravnega sporazuma s kupci naših proizvodov pa smo se uspeli z njimi trdneje povezati in pridobiti tudi kvalitetna dolgoročna sredstva za sanacijo stanja obratnih sredstev. V področje saniranja ozkih grl so bila vložena prva sredstva skladno z načrtom, pomembnejši delež s tem v zvezi in v zvezi z nadaljnjim razvojem, tako samega traktorja kot tudi proizvodnje dopolnilnega in komplementarnega programa, pa je predviden za leto 1984 z dobrimi možnostmi njihove uresničitve.

Na področju financiranja so bili doseženi uspehi na področju pridobitve virov za kritje izgube iz leta 1982 in pri dolgoročnih virih financiranja po zelo ugodnih obrestnih merah. Čeprav TOZD tovarna traktorjev ob koncu leta 1983 finančno še ni bila samostojna, je vendarle vrnila DO Železarna Štore preko 110 mio din kratkoročnih sredstev in nadomestila financiranje poslovanja s strani FIAT-a z drugimi domačimi viri. S tega stališča lahko ocenjujemo poslovanje za pozitivno. Po drugi strani pa so previsoko porasle (tudi desortirane) zaloge repromaterialov in (predvsem) nedokončane proizvodnje, kar ob inflaciji preko 60 % v preteklem letu ponovno ustvarja pritisk na vedno nove finančne virov. Prvenstvena naloga za leto 1984 je torej ureditev zalog v primerni višini.

Nemogoče je naštet vse aktivnosti leta 1983, potrebno se nam zdi navesti še pomembno vlogo, ki jo je in jo še mora odigrati TOZD tovarna traktorjev na področju povezovanja gospodarstva ne samo v okviru DO, SOZD in regije, temveč tudi širšega jugoslovanskega prostora za lastno proizvodnjo in povezovanje s partnerjem FIAT, ki mora omogočiti tehnološki napredek in nadaljnji razvoj vsem sodelujočim v verigi, s tem pa pridobiti osnove za dolgoročno pozitivno delo.

S teh vidikov si upamo trditi, da sredstva in ostala pomoč, ki jih je Železarna Štore vložila v sanacijo TOZD tovarne traktorjev, niso bila zaman. Doseženi rezultati morajo dati vzpodbudo kolektivu TOZD tovarne traktorjev za še nadaljnje ugodne proizvodne rezultate, istočasno pa tudi vsem dejavnikom izven DO Železarne Štore, da s svojim polnim angažiranjem pri razreševanju problematike, tako v letu 1984 kot v nadaljnjih letih, pripomorejo k trajnejši sanaciji.

Tratar Franc, oec.

VOLILNA KONFERENCA DIATI

V četrtek, 1. 3. 1984, je bila v Domu železarjev na Teharjah volilna konferenca Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Železarne Štore, ki so se je poleg članov DIATI udeležili še mnogi pomembni gostje iz Železarne, Občin Celje, Reke in Ljubljane.

Konferenco je odprl dosedanj predstnik društva DIATI ing. Ferdo Halter, ki je v nadaljevanju prikazal pomen inventivnosti v Železarni za njen dosedanj in prihodnji razvoj. Tudi širša družba z Zvezo komunistov na čelu danes daje vso prednost lastnemu razvoju, spoštovanju lastne ustvarjalnosti in dela vseh subjektivnih sil, ki so pripravljene prispevati v tem težkem gospodarskem trenutku tudi nekaj več, kar bi bilo normalno za pričakovati od delavcev v združenem delu. Člani DIATI Železarne Štore so med tistimi redkimi, ki so inovacijski proces sprejeli za svojega, sprejeli kot širše gibanje, kot edino in pravilno pot svojega lastnega tehnološkega in ekonomskega razvoja. To so potrdili tudi rezultati inventivne dejavnosti v preteklem letu.

Sledila so poročila o dejavnosti društva v preteklem letu. Tajnik društva ing. Selčan je pohvalil redno udeležbo na sejah, ki so se jih poleg članov upravnega odbora udeleževali tudi drugi povabljeni. Tako so bili vsi sklepi pravočasno in v celoti realizirani. Da je društvo dobro gospodarilo z denarnimi sredstvi, priča poročilo, ki ga je podal tov. Godicelj, blagajnik društva.

Poročilo o ekskurzijah je podal tov. Drofenik, o delu društva na področju izobraževanja pa je poročal tov. Ramšak, ki je podal tudi nove predloge za uspešnejše delo z mladimi na šolah. V preteklem letu je bilo veliko dela vloženega v organizacijo razstav, o čemer je poročal dipl. ing. Mackošek. Inovatorji so razstavljali na RAST YU 83 na Reki, samostojno pa je bila organizirana razstava »Inovacije za stabilizacijo Štore 83«, ki je predstavila inventivnost širše celjske regije.

Organizator inventivne dejavnosti je podal poročilo o inventivni dejavnosti v letu 1983 po podatkih službe za inovacije, ing. Tomažin pa poročilo zadornega odbora.

V diskusiji, ki je sledila poročilom, je tov. Burnik, dipl. ing., prikazal probleme, ki jih ima Železarna kljub dobrim rezultatom gospodarjenja. V dinamičnem razvoju naše delovne organizacije in premagovanju težav ima in bo imela pomembno mesto ustvarjalnost inovatorjev.

Tov. Jože Jan je v imenu Zveze DIATI Slovenije pohvalil vzorno organiziranost društva in uspešnost inventivne dejavnosti na sploh. Menil je, da lahko težko situacijo v gospodarstvu rešijo le inovatorji, ne pa tisti, ki nas zadržujejo.

Tov. Senčič, dipl. ing., je poudaril povezanost množične inventivne dejavnosti, teamskega dela strokovnjakov in sodelovanja z inštituti kot način dela, s katerim bomo dosegali še boljše rezultate.

V diskusiji so zaželeli društvu čimveč uspeha še v prihodnje tov. Oreškovič v imenu RAST YU z Reke, predstavnik društva DIATI Aero Celje, predsednik kluba mladih tehnikov iz Ponikve, tov. Potrata v imenu sindikata Železarne, tov. Tratnik v imenu ORS Celje, tov. Štolfa iz SKIMC in predstavnica OS Štore, ki je društvo tudi poprosila za pomoč pri raziskovalnem delu učencev.

Po diskusiji je tov. Marolt, dipl. ing., predložil program društva za leto 1984, zatem pa so bile podeljene diplome 47. novim inovatorjem, plakete in priznanja RAST YU 83, nagrade, ki jih vsako leto podeljuje DIATI, ter knjižne nagrade za prizadevno delo v društvu.

Na koncu so člani društva izvolili nov upravni in nadzorni odbor ter častno razsodišče.

Gorazd TRATNIK

Kako smo delali

V skupni proizvodnji v mesecu februarju ni operativni plan presežen za 0,1 %. TOZD tovarna traktorjev je proizvedel 506 traktorjev in dosegel indeks 107,7 %.

Elektroplavž

Proizvodnja grodlja je bila predvidena z operativnim planom v višini 4.250 ton, dosežena pa v višini 4.275 ton.

Poraba surovin in ostalega materiala je v okviru normativa razen koksa, ker je zaradi izredno visoke vlage v njem višja poraba.

V mesecu poročila so proizvajali izključno specialni grodelj za nodulacijo. Proizvodnja je potekala normalno, vendar so se pojavljale določene tehnološke težave. Te težave so se odražale v kvaliteti plavžne žlindre, kakor tudi v odstotku oglijka v grodlju.

Jeklarna

Proizvodnja odlitega jekla je dosežena v višini 10.978 ton in je pod planom za 5,9 %. Proizvodnja je pod planom predvsem zaradi nepričakovano velikega števila zastojev na obeh pečeh. Največ zastoja pri peči II je povzročilo slabo delovanje regulacije elektrod in necentričnost delilnega kroga na peči, medtem ko je največ zastoja na peči I povzročilo vklopno stikalo ter preboj napetosti na izolaciji elektrodne čeljusti.

Valjarna I

Skupna proizvodnja valjanih izdelkov znaša 3.017 ton, od tega 2.770 ton blagovne proizvodnje in 247 ton za predelavo. Operativni plan je bil planiran v višini 2.715 ton efektivne proizvodnje.

TOZD valjarna I je od 13. 2. 1984 prešla na planirani remont koračne peči CER. Remont bo predvidoma trajal 4 tedne. V tem času pa valjarna obratuje preko rezervne plamenične peči. Za obratovanje preko plamenične peči jim primanjkuje ustrezno število delavcev, tako da je dosežena količinska proizvodnja rezultat izjemno prizadevnosti vseh zaposlenih.

(Nadaljevanje na 3. strani)

TUDI V NAJTEŽJIH DNEH SMO VZDRŽALI

V aprilu 1941 smo doživljali izredno težke udarce v zgodovini našega naroda in vseh narodov Jugoslavije. Nemčija, Italija in Madžarska so 6. aprila v zgodnjih jutranjih urah brez vojne napovedi strahovito bombardirale Beograd in bombardiranje nadaljevale še 7. in 8. aprila. Bombardirali pa so tudi druga jugoslovanska mesta in pomembne prometne zveze. Potem so njihove podivjane horde vdrle čez meje in z aretacijami, pobijanjem ljudi in splošnim divjanjem so strahovali prebivalstvo, vse napredne državljane pa zapirali.

V splošni zmedi in trpljenju so se znašli predstavniki naprednih sil slovenskega naroda in 27. aprila na pobudo Komunistične partije Slovenije ustanovili v Vidmarjevi hiši na Večni poti 3 v Ljubljani skupaj s predstavniki krščanskih socialistov, Sokolov in slovenskih kulturnih delavcev **Protiimperalistično fronto**. Treba je bilo politično nedozorele množice opozoriti, da se je treba z vsemi silami potruditi in zatreti strankarsko politične razprtije, izdajstva in bratomorno klanje, ker vse omenjeno pomeni največjo nevarnost in oviro za odpor proti koncu okupacijskim načrtom, sicer nam preti pogin, iztrebljenje. Protiimperalistična fronta se je na dan napada Nemčije na Sovjetsko zvezo 22. junija 1941 preimenovala v Osvobodilno fronto slovenskega naroda. Zgoraj navedenim skupinam, katerih predstavniki so sestavljali izvršni odbor Osvobodilne fronte, se je pridru-

žilo še več kot 15 naprednih organizacij, iz predstavnikov vseh skupin pa je bil sestavljen vrhovni plenum OF. Ta množična politična organizacija je predstavljala odporniško gibanje vsega slovenskega naroda; zgradila je močno organizacijsko mrežo terenskih, rajonskih (pozneje okrajnih), okrožnih in pokrajinskih odborov do vrhovnega plenuma in izvršilnega odbora. Največji uspeh Osvobodilne fronte je prav v tem, da je v interesu narodne skupnosti premagala strankarska nasprotja, strnila ves slovenski narod ne glede na svetovnonazorske ali sociološke razlike in ga povedla v boj za svobodo. Izkoristila je edinstveno prilikost, da je za cela desetletja pospešila slovensko politično zrelost. Osvobodilna fronta je združila v svojih vrstah slovenske delavce, kmete in razumnštvo. Ta zveza, ki jo je utrdila skupno prelita kri, je rodila najlepši sad: vsi Slovenci smo se stnili v tem boju za skupen program Osvobodilne fronte, ki mu je vsak podredil svoje ožje interese.

V vrstah njene naslednice – Socialistične zveze delovnega ljudstva – smo tudi danes zbrani vsi krajan, vsi delavci, vsi državljani naprednih stremljenj. Skupaj premagujemo vse težave in ovire na poti k izpolnjevanju samoupravljanja in čim boljše utrditve našega družbenega sistema. Uspeh vidimo le v odpravljanju težav z vztrajnim delom na vseh področjih, v dobri organiziranosti in slogi.

R. U.

(Nadaljevanje z 2. strani)

Poleg težav z delovno silo so imeli nekaj daljših izpadov proizvodnje zaradi neustrezne in nezadostne oskrbe plamenične peči s plinom zaradi okvare na BYBY sklopki za pogon predproge in fine proge ter okvare škarij za toplo rezanje na grobi progi.

Valjarna II

TOZD valjarna II je proizvedla 9.562 ton valjanih profilov, kar je v primerjavi z operativnim planom več za 0,8 %.

Največji problem je bil zaradi pomanjkanja gredic.

Jeklovlek

Za mesec februar je bila z operativnim planom predvidena količina hladno predelanih profilov 1.500 ton. Skupno so proizvedli 1.561 ton in dosegli planirano količino z indeksom 104,1.

Livarna I

Plan proizvodnje (2.093 ton) je bil presežen za 89 ton ali za 4,3 %. Težave pri proizvodnji so se pojavile ob koncu meseca, ko je začelo primanjkovati kokilne zloznine. Pri indukcijskih pečeh BBC so imeli več okvar na primarnih stikalih.

Livarna II

Proizvodnja v livarni je bila v mesecu februarju rekordna. Dosegli so proizvodnjo 807 ton in s tem prekoračili operativni plan za 12,1 %. Tako visok presežek je pogojeval zelo ugoden skupinski program. Izmeček pa je bil še vedno relativno visok.

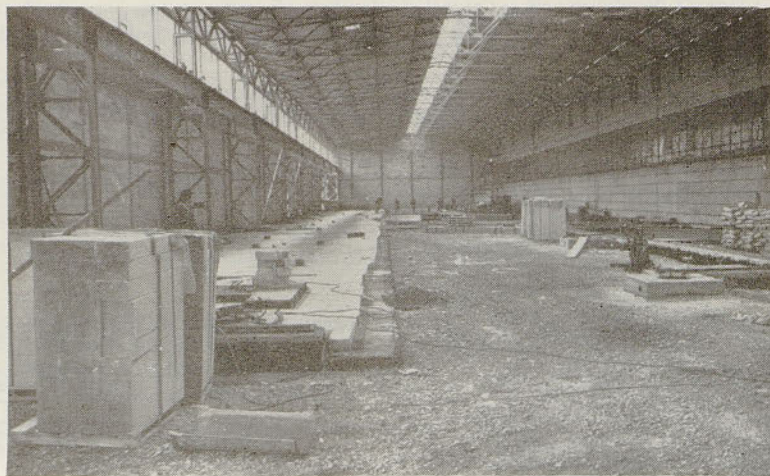
Manjše težave glede oskrbe surovin so bile prisotne tudi v tem mesecu. Trenutno je najbolj zaskrbljujoča oskrba s koksom in nekaterimi uvoznimi materiali.

Obdelovalnica valjev

Obdelali so 296 ton valjev in dosegli indeks 100,3. Na posameznih strojih je občasno zmanjkovalo dela. Zato so morali opraviti večje premestitve delavcev na druga dela in druge stroje. To se je odrazilo v poslabšanju kvalitete dela.

Obdelovalnica litine

V februarju so obdelali 92 ton ulitkov, pri čemer so operativni plan presegli za 13,6 %.

Notranjost hale vzdrževanja v izgradnji (foto Arzenšek)

Poleg tega so sestavili 30 sedel, kar je mnogo manj od planiranega števila. Razlogi za tako odstopanje so v ozkem grlu na »borwerku«, kjer obdelujejo ulitke za sedla.

Tovarna traktorjev

V mesecu februarju so izdelali 506 traktorjev in tako prekoračili operativni plan (470 traktorjev) za 36 traktorjev oziroma za 7,7 %.

V tem mesecu niso imeli v proizvodnji večjih zastojev zaradi pomanjkanja repromaterialov ali okvar na strojnih napravah v proizvodnji. Od vseh proizvedenih traktorjev je bilo 200 izdelanih nekompletno, predvsem zaradi pomanjkanja gum, dela navesnega sistema in kolesnih obročev, vendar so skoraj vse naknadno dokončevali, razen tistih, katerim so manjkali kolesni obroči.

Zaposleni

V naši DO je bilo v mesecu februarju zaposlenih 3.562 delavcev, letni plan pa predvideva 3.601 zaposlenih. Z upoštevanjem nadur in pogodbenih del je znašalo število zaposlenih 3.627, kar predstavlja 98,7 % realizacijo letnega plana.

Nadure

Doseženih je bilo 8.650 nadur, operativni plan pa je bil postavljen v višini 11.726 nadur, kar pomeni za 26,2 % manj nadur od planiranih. Največ jih je dosegel TOZD vzdrževanje (1.770 nadur) in TOZD valjarna I (1.555 nadur) najmanj pa TOZD jeklovlek (16 nadur) in TOZD elektroplavž (56 nadur).

Produktivnost

Na nivoju DO je znašala produktivnost 106,7 %. Najvišjo produktivnost sta dosegla TOZD tovarna traktorjev ($i = 123,3$) in TOZD jeklovlek ($i = 114,4$).

Združeni smo močnejši Pogovor z Alojzom Janežičem, dosedanjim predsednikom delavskega sveta SOZD Slovenske Železarne

Kako ocenjujete delo delavskega sveta SOZD v »vašem« mandatnem obdobju?

Delo delavskega sveta v dveletnem mandatnem obdobju ocenjujem kot uspešno, vendar tudi ne toliko dobro, da bi zadovoljilo vse. Naj navedem nekaj dejstev.

Vse seje delavskega sveta so bile sklepne. Za večinsko udeležbo so mnogo bolj skrbele delegacije železarn kot pa predelovalcev, Metalurškega inštituta, interne banke in delovne skupnosti.

Pomembnejše odločitve smo sprejemali soglasno, le dvakrat je prišlo do naknadnega usklajevanja. Takšno raven soglasja je bilo mogoče doseči zaradi predhodnih aktivnosti. Te so potekale na sejah poslovnega sveta SZ, ki ga sestavljajo predsedniki poslovnih odborov in odgovorni delavci delovne skupnosti in interne banke SOZD. K poenotenju predlogov za odločanje na delavskem svetu so pripomogle tudi seje izvršnega odbora.

Na katerih področjih je bilo sodelovanje v SOZD najbolj uspešno in kje bi lahko več storili?

Gre pravzaprav za uresničevanje z referendumom sprejetih temeljnih dokumentov, torej obveznosti, manj pa sodelovanja, ki je bolj prostovoljne narave.

Skupno mnenje je, da najbolj kvalitetno, integralno funkcijo izkazuje interna banka, kar se mi zdi logično, ker s številko opredeljene vsebine ni mogoče obiti. Normalen je interes vseh članic za koristno združevanje, predvsem pa za uporabo združenega in oplemenitenega denarja. Interna banka ima svoj vpliv na uravnoteženo devizno bilanco v SOZD. Usklajevanje deviznih tokov v SISEOT je prav tako v njeni pristojnosti, vendar je prav letos usklajevanje zamenjano z administriranjem.

(Nadaljevanje na 4. strani)

SREBRNI ZNAK SINDIKATA

Na volilni konferenci občinskega sveta Zveze sindikatov občine Celje so bila najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam podeljena priznanja, SREBRNI ZNAK ZSS za leto 1984.

To visoko priznanje so sprejeli tudi naši sodelavci: Kragelj Jože, Plankar Tina, Šturbej Milena in Šeliga Zdravko. Ta znak je prejela tudi Konferenca osnovnih organizacij ZSS Železarna Store.

V nadaljevanju objavljamo utemeljitve s katerimi so bila navedenim delavcem podeljena ta visoka priznanja za dolgoletno delo v sindikatu in v samoupravi. Iskrene čestitke vsem nagrajencem!

Tov. Plankar Kristina

Je zaposlena v TOZD družbena prehrana in gostinstvo ter opravlja naloge in opravila slaščičarke, rojena je bila 6. 12. 1947.

Imenovana je vzorno opravljala vrsto funkcij v samoupravnih, delegatskih in družbeno-političnih organih. V letih 1980-1984 je bila predsednica IO OO ZS TOZD družbena prehrana in gostinstvo in to funkcijo je zavzeto in pošteno opravljala ter s svojim delom mnogo prispevala h krepitvi samoupravnih odnosov. V prejšnjih letih je opravljala funkcije predsednika delavskega sveta TOZD, bila je članica komisije za SLO in DS, večkratni član najrazličnejših komisij v TOZD, član komisije za kadre in splošne zadeve pri delavskem svetu DO Železarna Store. V občinskem merilu je bila član odbora sindikata proizvodnje in predelave kovin.

Tov. Plankar Kristina je pri opravljanju dela in funkcij veliko pripomogla

pri organizaciji dela in krepitvi samoupravnih odnosov in vloge ter položaja delavcev, zato komisija predlaga, da se ji podeli srebrni znak ZSS.

Tov. Šeliga Zdravko

Je zaposlen v TOZD mehanska obdelava in opravlja dela in naloge brusilca, rojen je bil 2. 7. 1953.

V januarju letošnjega leta mu je potekel drugi mandat predsednika IO OO ZS TOZD mehanska obdelava. S svojim aktivnim delom v sindikatu je veliko doprinesel h krepitvi vloge sindikata, zato je delo sindikata še bolj zaživelo. Je vzorni delavec ter ima izrazito dobre odnose do sodelavcev, s čimer je ves čas krepil dobre medsebojne odnose vseh zaposlenih ter vzpodbujal delavce k skupnim akcijam sindikata. Njegove naloge so bile toliko težje, ker je bil

predsednik IO OO ZS v najtežjih pogojih gospodarjenja ter kljub temu dosegel dobro vzdušje delavcev. S svojim aktivnim delom v sindikatu je dosegel, da je danes sindikat prisoten na vseh področjih uveljavljanja: na gospodarskem, družbeno-političnem, na področju samoupravljanja delovnih skupin, socialne politike itd.

V delu samoupravnih organov je bil vključen kot član raznih komisij v TOZD in je vodja samoupravne delovne skupine. Poleg opravljanja družbeno-političnih in samoupravnih nalog je zelo vesten in dosleden delavec v proizvodnji, s svojim delom je vzor tudi ostalim sodelavcem.

Tov. Šturbej Milena

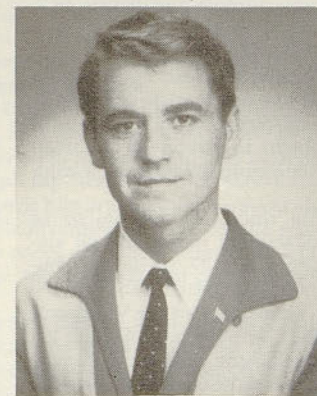
Je zaposlena v Delovni skupnosti za finančno računovodske posle in opravlja dela in naloge vodje službe obračuna osebnih dohodkov, rojena je bila 19. 11. 1938.

Tov. Šturbej je v Železarni Store zaposlena več kot 20 let in velja za vestno in marljivo delavko. Ob delu se je tudi izobraževala, ves čas se je uspešno vključevala v delo samoupravnih organov v delovni skupnosti in delovni organizaciji ter družbeno-političnih organizacijah. Opravlja je in še opravlja pomembne in vodilne funkcije v samoupravnih organih in družbeno-političnih organizacijah, pa tudi sicer se udeležuje v aktivu žensk in drugih človekoljubnih dejavnostih (rdeči križ, krvodajalka).

tičnih organizacijah, pa tudi sicer se udeležuje v aktivu žensk in drugih človekoljubnih dejavnostih (rdeči križ, krvodajalka).

Dve mandatni dobi je bila predsednica izvršnega odbora IO OO ZS v delovni skupnosti, bila je predsednica delavskega sveta v delovni skupnosti, članica delavskega sveta delovne organizacije, vodja samoupravne delovne skupine, vodja delegacije zbora združenega dela, itd.

Komisija smatra, da si ta delavka, žena, mati in družbeno-politična delavka zasluži to visoko priznanje.

Tov. Kragelj Jože

Imenovan je zaposlen v Delovni skupnosti za ekonomiko in organizacijo in opravlja naloge in opravila programerja AOP, rojen je bil 24. 4. 1940.

Tov. Kragelj je vzorno opravljal naloge: predsednika IO OO ZS DS za ekonomiko in organizacijo dve mandatni dobi, bil je namestnik vodje delegacij šeste enote (4 leta), član delavskega sveta delovne skupnosti dva mandata, član kadrovske komisije in predsednik kandidacijske komisije ob pripravi na volitve. Zelo aktiven je tudi v svoji krajevni skupnosti, kjer je opravljal naloge namestnika predsednika komiteja za SLO in DS, sekretarja OO ZKS v KS Store, člana kadrovske organizacijske komisije pri SZDL pri KS, vodje delegacije

(Nadaljevanje na 5. strani)

ZDRUŽENI SMO MOČNEJŠI

(Nadaljevanje s 3. strani)

Uspešno se uresničuje del komercialne, predvsem zunanjetrgovinske funkcije, torej za direktno nabavo surovin in repromateriala iz konvertibilnega in sorodnih kompenzacijskih poslov iz klirinškega trga.

Lani je bilo posebno uspešno uresničevanje SaS o združevanju deviz in združevanja sredstev za razvoj SZ s kupci in predelovalci slovenskega jekla po vsej Jugoslaviji. Žal bomo letos imeli okrnjen delež deviz iz združevanja zaradi spremenjenega deviznega zakona, ki predvideva združevanje znotraj t. i. reproduksijskih celot, ki pa ne obstajajo.

Če sem že hvalil komercialno področje, moram povedati, da je še nekaj nedorečenosti pri pripravi in usklajevanju planov prodaje SZ.

Ker delam v energetiki, se mi zdi skoraj nenavadno, da ni čutiti usklajenosti aktivnosti na tem pomembnem področju, čeprav nas zakon posebej ne obvezuje.

V razvojnem in raziskovalnem delu je naša integriranost bolj ob strani.

Na vse opisane in neopisane probleme je opozorila že prva problemska konferenca ZK v SOZD, katera je bila konec junija lani na Ravnah. V SOZD moramo biti **bolj in več mi**, in manj »vi« ali »oni«. Ne bi škodilo, če bi še enkrat prelistali naš skupni SaS. Če kaj ne piše prav, bo treba spremeniti; če pa smo kaj pozabili, bi se tega postopno lotili.

Ugotavljamo veliko razdrobljenosti jugoslovanske črne metalurgije. Kakšna je usoda Združenja jugoslovanskih železarn?

Ne vem, če sem dovolj kvalificiran, da bi odgovoril na to vprašanje. Dejstvo je, da ima vsaka republika najmanj eno železarno.

Znano je tudi, da jih je skoraj polovica že debelo desetletje v gradnji ali v dolgotrajni poskusni proizvodnji in da v Jugoslaviji zaradi tega letno primanjkuje milijon in več ton jekla. Povezanosti v jugoslovanskem železarstvu ni, čeprav Slovenske železarne vlagajo določene napore v tej smeri (Zenica, Nikšić). Združenje jugoslovanskih železarn (UJŽ) v dokaj zapleteni situaciji ne more odigrati svoje vloge. Vmes so še republiški razvojni interesi. Nekatere železarne imajo v republiških gospodarstvih popolnoma drugačno mesto kot Slovenske železarne.

Neke poudarjene vloge UJŽ niti ni čutiti, če izvajamo vključevanje pri pripravi zveznih planskih dokumentov, statističnih podatkov o proizvodnji in porabi ter predvidoma ob uveljavljanju cen jekla pri zvezni skupnosti za cene.

Vrnimo se spet k SOZD. Kako so potekale seje delavskega sveta, in kaj je bilo storjeno za decentralizacijo odločanja ne samo v političnem, ampak tudi v geografskem smislu?

– Nekaj sem o tem že govoril, dodal pa bi še, da sem se na sejah pred glasanjem pozanimal pri vodjih delegacij za njihovo stališče. Večkrat je to mučno, a sem se prepričal, da so se o problematiki le pogovarjali v lastnem delovnem okolju.

Če je vprašanje o politični decentralizaciji odločanja namenjeno nepravilnemu postopku za odobritev sanacijskega kredita TGO Gorenje, se strinjam, da je vprašanje umestno in trdim, da je bila storjena napaka. Mislim pa, da se vsebinsko nismo zmotili. To trdim zato, ker na velik del razporejanja dohodka, na primer za pomoč nerazvitim, nimamo večjega vpliva. Primer bi slikovito pojasnil s sosedsko pomočjo, ki je preredka, kadar pa obstaja, je ne ocenjujemo, ker računamo, da bo tudi sosed nam priskočil na pomoč, če bomo v zagati.

Geografsko decentralizacijo pa delavski svet uresničuje tako, da ima vsako sejo v drugem kraju na sedežu članice SOZD.

Zaenkrat še nimamo toliko usklajenih interesov, da bi bile odločitve za vse enako zanimive in pomembne. Dolgoročno pa imamo več možnosti, da preživimo in obstojimo, če bomo združeni, kajti tako bomo močnejši.

Kaj menite o pripombah, da se je o problematiki v sestavljeni organizaciji premalo govorilo in pisalo. Kako so svojo vlogo pri tem opravili delegati?

Te pripombe niso nove. Zdi se mi, da so le nekoliko pavšalne, ker ne nakazujejo, o čem naj bi se pisalo. Menim, da ne le o tem, kaj se dogaja na Moša Pijadejevi 5, ampak tudi na Jesenicah, v Tovilu, Ravnah, Storah, Žični, Metalurškem inštitutu. Mislim, da so tu potrebne profesionalne povezave. S tem nočem obiti odgovornosti delegatov za obveščanje baze, kar je njihova osnovna dolžnost. Vendar ne morejo nadomestiti profesionalcev, lahko le zapolnijo vrzel, ne morejo pa biti iniciatorji in nosilci pretoka informacij.

Vaše sporočilo novo izvoljenim delegatom?

Dobro informiranje je pogoj za kvalitetno odločanje. Delegati na ravni SOZD morajo biti še bolj obveščeni, tudi o dogajanjih in usmeritvah v svojih delovnih organizacijah. Svetujem jim, da se kolikor toliko redno udeležujejo sej svojih delavskih svetov, tudi če niso njegovi člani, njihova delegatska baza pa je tam. Delegatska vloga je obveznost do sodelavcev, je delo, ki je častno in tudi naporno.

Tovariš Janežič, hvala za pogovor!

Pripravi Marko Vrečič

(Nadaljevanje s 4. strani)

cije območja Laška vas – Pečovje, člana sveta skupščine KS Štore, mentorja krajevne organizacije ZSMS, v krajevni skupnosti je aktiven v sekciji za informiranje in odboru za PTT, je pomočnik načelnika NZ, član skupščine INDOK v Celju, delegat KS v skupščini Triglav.

V Železarni opravlja oziroma je evidentiran za opravljanje naslednjih nalog:

- predsednik komisije za izobraževanje in informiranje pri konferenci OO ZS Železarne Štore,
- namestnik predsednika samoupravnih delavske kontrole na nivoju DO,
- član delavskega sveta v delovni skupnosti.

Pregled do sedaj sprejetih družbenih priznanj:

- bronasta značka OF (v krajevni skupnosti),
- priznanje za dolgoletno delo v krajevni skupnosti,
- tri udarniške značke Zvezne mladinske delovne brigade,
- interno priznanje samoupravljalca v delovni organizaciji.

Poleg vseh nalog na področju samoupravljanja in družbeno-političnih organizacij opravlja delovne naloge na delovnem mestu vestno in zelo je cenjen med sodelavci kot dober delovni tovariš, ki je pripravljen pomagati in svetovati človeku ter je in bi moral biti vzor tudi ostalimi.

V razpravi smo vsi, ravenski sindikalni kolegi in mi, živo sodelovali. Dogovorili smo se, da nam Ravenčani vrnejo obisk.

V Štore smo se pod vodstvom predsednika OOZS ŽS, tovariša Florijana odpravili v že pozni večerni uri. Na tej poti smo se dodobra spoznali med seboj, kar je še posebej pomembno, saj nas bo naslednji dve leti družilo skupno sindikalno delo.

KOMISIJA

PORTRET SODELAVCA Franc Kavka

Strokovna ekskurzija predsednikov OOZS Železarne Štore na Ravne

Na osnovi programa in pobude komisije za izobraževanje in informiranje pri OOZS ŽS smo se predsedniki osnovnih organizacij sindikata iz TOZD in DS poleg članov konference sindikata ter predsednikov komisij podali 16. marca popoldne na strokovno ekskurzijo v Ravensko železarno.

Ogledali smo si proizvodne obrate, in sicer TOZD »mini« livarno, jeklaro, kovačnico, jeklolivarno, valjarno, TOZD industrijski noži, orodjarno in še kaj. Z ogledom smo pridobili veliko koristnih spoznanj, saj nas je predsednik sindikata, tovariš Miklavc Franjo, s sodelavci zelo izčrpno informiral o dejavnosti posamezne TOZD. Po ogledu proizvodne smo imeli razgovor s tovarišem Filipom Rožancem, vodjem službe za sistem osebnih dohodkov. Tudi mi smo »imeli s seboj« vodjo sorodnega področja tovarišico Olgo Mastnakovo, da bi tako lahko primerjali naše izkušnje z ravenskimi, ko bi se začela razprava. Ker ima vsak delavec Železarne Štore, ki je količjak zainteresiran, kar »doma« možnost spoznati naš sistem OD, bi se v nadaljevanju omejili na prikaz ravenskih izkušenj s tega področja.

Izvedeli smo, da obstajajo določene vsebinske razlike v sistemu nagrajevanja med našima železarnama. Osební dohodki delavcev na Ravnah so odvisni od več elementov, in sicer:

- analitične ocene del in nalog,
- števila opravljenih delovnih ur,
- osebnega prispevka (stimulacije),
- minulega dela (dodatki za del. dobo in stalnost),
- dodatkov za posebne pogoje dela,
- dodatkov za deficitarnost,
- dodatkov za izjemno ekstremne temperature,
- poslovne uspešnosti TOZD in DS, ki se odraža v višini vrednosti enote dela (vrednost točke).

Pomembno je tudi, da se osebni prispevek ali stimulacija ugotavlja na podlagi delovnih norm, posebnih meril in programov del in nalog. Ta sistem seveda vedno in povsod nima ustreznega učinka, ker je še vedno premalo velika deferencijacija in ponekod to teži k uravnilovki. **Vemo pa, da so lahko velike razlike med dvema strokovnima delavcema v učinkovitosti dela. Prav zaradi dejstva, da bi način nagrajevanja bil bolj stimulativen, sedaj v Železarni Ravne izpopolnjujejo sistem nagrajevanja, kjer bi povečali odstotek osebnega prispevka, seveda v odvisnosti od boljših rezultatov dela slehernega delavca.**

Dodatki za izjemno ekstremne temperature so novost, in sicer pripada ta dodatek delavcem v poletnih mesecih juliju–avgustu ter v zimskih mesecih decembru–januarju. To velja samo za delavce v neposredni proizvodnji, ki delajo v težkih pogojih. Dodatek za deficitarnost (pomanjkanje delavcev za »nepriljubljena« dela in naloge) je tudi ena od novosti oziroma specifičnosti, ki jo pri nas v Železarni Štore ne poznamo.

Poslovno uspešnost TOZD in DS ugotavljajo na Ravnah na podlagi kazalcev produktivnosti, rentabilnosti in izkoristka delovnega časa. Pomembno je to, da je v sistemu določena vrednost enote dela (VED), po naše vrednost točke, vgrajena solidarnost med TOZD, in sicer lahko VED variira za 3 % ($\pm 1,5$ %), kar pomeni, da lahko najuspešnejša TOZD doseže za 3 % večjo VED od najmanj uspešnega TOZD.

Taka solidarnost je pri sedanjih negotovih in spreminjajočih pogojih gospodarjenja edina sprejemljiva. Postopek povišanja **analitične ocene dela (AOD)** je samoupravno zavarovan, vendarle često povzroča neobjektivnost in prepočasno reševanje zadev, ker vsi o vseh ne morejo objektivno vedeti o upravičenosti povišanja **analitične ocene dela**.

Vse to zavira stimulativnejše nagrajevanje tistih delavcev, ki so ključnega pomena v neki delovni sredini. **V Železarni Ravne je razpon med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom 1 : 3,8, kar je izredno nizko in za tako veliko ter sestavljeno organizacijo vsekakor nesprejemljivo.**

Pri nas v Štoreh je razpon širši in znaša 1 : 4,2. V večini znatno manjših delovnih organizacijah je razpon občutno višji in presega razmerje 1 : 5. To razmerje je tudi optimalno za povprečno velike delovne organizacije.

Zaradi mnogih razlik vsebinske narave v sistemu delitve sredstev za OD je dejavnost črne in barvaste metalurgije Slovenije dala predlog, da izdelajo vsi udeleženci omenjene dejavnosti poenoten predlog sporazuma o osnovah in merilih za delitev osebnega dohodka. To aktivnost bodo začeli izvajati v mesecu marcu (zadnji teden) na Teharjih, kjer se bodo zbrali vsi predstavniki – strokovnjaki s področja nagrajevanja in bodo s teamskim delom poenotili osnove in merila za delitev sredstev za OD. Tako bo zagotovljena večja enotnost, primerljivost in ne nazadnje objektivnost nagrajevanja v dejavnosti črne in barvaste metalurgije Slovenije.

Dne 2. aprila letos je po 36. letih, preživetih ob delu v Železarni Štore, odšel na novo, odgovornejšo delovno dolžnost tovariš Franci Kavka, ki bi ga pravzaprav ne bilo treba posebej predstavljati, saj ga skoraj vsi zaposleni dobro poznamo, in to kot vzornega delavca, človeka, komunista. Skromnost je največja odlika tovariša Kavke, ki sedaj že opravlja delovno mesto izvršnega sekretarja pri OK ZKS Celje. V naši tovarni je zapustil le prijatelje. Komisija za izobraževanje in informiranje pri OOZS ŽS in uredniški odbor Železarja, ki ga je tovariš Franci dolgo vodil, sta me zadolžila, da opravim tale intervju. Nalogo sem sprejel z veseljem in tako predstavljam cenjenim bralcem Železarja z morda manj znane plati človeka, ki je po svoje spojen z vso povojno rastjo Železarne. V samoupravi, sindikatu, ZK, ZRVS, SLO, delegatskem sistemu in društvu Partizan je opravljal najodgovornejše funkcije, nekatere tudi po več mandatov skupaj. Še sedaj je predsednik občinske organizacije ZRVS, aktiven na vseh navedenih področjih in neutruden informator v Železarni in KS Štore. Torej ni čudno, da je za svoje požrtvovalno delo prejel kar štiri državna odlikovanja doslej ter mnogo priznanj, plaket in podobnih moralnih nagrad, ki so v njegovem primeru prav gotovo prišle v prave roke.

ŽELEZAR: TOVARIŠ KAVKA, POVEJ, KAJ O SVOJI MLADOSTI, POVOJNIH LETIH GRADITVE IN USTVARJANJA, RAZVOJU TOVARNE IN LJUDEH V ŠTORAH!

FRANCI KAVKA: Izhajam iz delavske družine, oče je bil livar, mati gospodinja, torej sem živel življenje otroka, ki vsekakor ni odrasčal v izobilju. V osnovno šolo sem hodil v Štoreh in v Celju, imel sem željo nadaljevati šolanje v Ljubljani, toda ni bilo denarja in prišel sem delati v laboratoriju kot laborant Jeklarne. To je bilo 29. 6. 1946. Tam sem ostal do 1963., ko so me prestavili za referenta za varstvo pri delu in obenem sem izredno študiral metalurško srednjo tehnično šolo. Potem so me zaradi potreb in izkušnji premestili v kadroviski sektor na Oddelek za izobraževanje, kjer sem se spopadal z vsemi oblikami usposabljanja kadrov. Že pred služenjem JLA sem bil vključen v moštvo izobraževalcev predvojaške vzgoje, na čemer sem delal naprej tudi kot rezervni častnik hkrati z aktivnostjo pri referentu obrambnih priprav v Železarni. Vseskozi sem delal tudi v sindikatu in samoupravi, zaradi česar sem bil odrejen na delovno mesto vodje Oddelka za samoupravno in informativno dejavnost (to je bila pobuda vodstva DPO). Tudi tu sem si prizadeval za napredek delegatskega sistema in organiziranosti ter funkcij delegatov v skupščinskih organih ter še posebej za notranjo informativnost (tudi v krajevni skupnosti). Seveda lahko le delavci in krajsani povedo, če sem v tem uspeval.

Bil sem prisoten pri vseh akcijah v kraju, kot športnik sem sodeloval pri gradnji igrišč, zbiranju starega železa, in podobno. Pod vodstvom ZK in mladine je nastalo v Štoreh mnogo objektov. Velika aktivnost ali žar za akcije je trajal do deset let nazaj, sedaj tega žara ni več, čeprav imamo območja, kjer bi bilo treba opraviti še dosti akcij in dela. Vzporedno z aktivnostjo v kraju in tovarni sem podoživljal modernizacijo Železarne. Nastali sta dve tovarni; dokler je bila ena, smo se ljudje bolje poznali med seboj. Delavci smo imeli takrat slabši osebni standard, zato pa smo boljše sodelovali in se razumeli.

ŽELEZAR: OB TVOJEM ODHODU, KO TI MANJKA LE ŠE ŠTIRI LETA DO POLNE »PENZIJE«, JE SLIŠATI MARSIKATEREGA DELAVCA REČI: »ŠKODA!« TO POMENI, DA SI BIL KOT ČLOVEK IN DELAVEC VSEČ VEČINI.

FRANCI KAVKA: Še pred mesecem dni sem se pogovarjal z bom ostal zvest kolektivu do upokojitve; toda razumel sem zahtevo širše družbene skupnosti. Sicer bo moja nova dolžnost povezana z dogajanjem v Železarni, izkušnje, ki sem si jih tu pridobil, pa bom lahko uporabil v drugem okolju, Štoročan pa bom itak ostal. Težko bi bilo odgovoriti na vprašanje, ZAKAJ odhajam. Hočem povedati le to, da se želim kot voljeni funkcionar po opravljenem mandatu zopet zaposliti v »starem« kolektivu. Vseskozi sem pač živel med sokrajsani, kot sem mislil, da je prav in dobro sem se razumel z njimi.

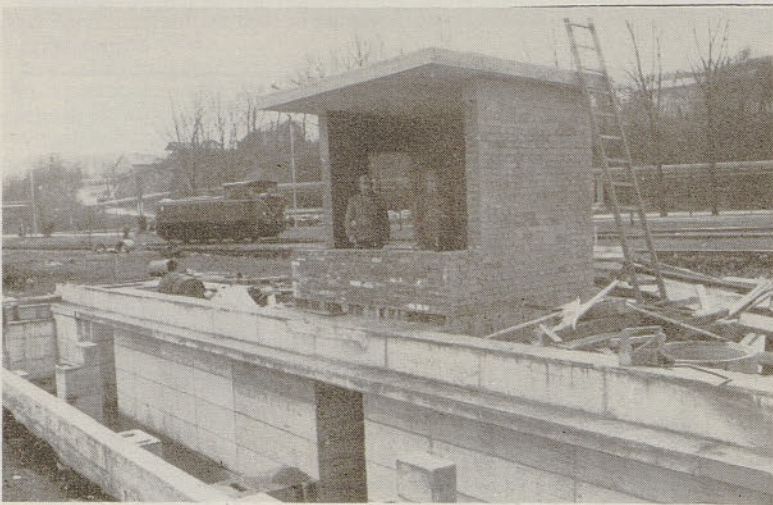
ŽELEZAR: OD RANE MLADOSTI NAPREJ SI BIL V SREDINI (V OGNJU) DOGAJANJ DRUŽBE, PA NI OPAZITI, DA BI TI INTENZIVNA AKTIVNOST ZAPUSTILA GLOBLJI ZUNANJI PEČAT RAZEN NEKAJ SIVIH LAS OB UŠESI, KAR PA TE NE DELJA STAREJŠEGA. KAKO TO?

FRANCI KAVKA: V vseh 36 letih dela v kolektivu nisem imel posebnih konfliktov; nasprotno, pri svojem delu v Železarni in pri opravljanju funkcij v samoupravi in DPO ter med delavci sem bil vedno deležen pomoči in razumevanja. Pač, sivih las imam kar nekaj več, kot praviš; tu so leta in ne toliko napor, kot meniš, ki »človeka okrasijo«. Je pa res, da sem se vse svoje življenje ukvarjal s športom, telovadbo, atletiko (2 leti celo zelo aktivno pri Kladivarju). Kadil nisem nikoli, tudi pil ne. Tečem še kar naprej, poleti in pozimi in sem kot petdesetletnik pretekel na smučeh najdaljšo zimsko progo (42 km) TRNOVSKI MARATON. Na svojem »vikendu« v prostem času tečem po svetinskih gozdovih.

ŽELEZAR: Srečno torej, Franci, delavci Železarne ne dvomimo, da boš enako uspešen, kot si bil med nami, tudi na novem delovnem mestu. In hvala ti!

Razgovor vodil
Jok

Izgradnja nove tirne tehtnice počasi napreduje

Nadaljevanje del na izgradnji tehtnice (foto Arzenšek)

V decembrski številki Storskega železarja smo objavili odločitev o izgradnji nove tirne tehtnice in nekaj podatkov o tehtnici.

Danes želimo podati kratko informacijo o poteku in predvidenih rokih za ključne gradnje.

Z izgradnjo (izkopi za temelje) se je pričelo v mesecu septembru 1983 in do konca decembra 1983 so bila zaključena gradbena dela na temeljih tehtnice. Po programu izgradnje bi morali takoj po Novem letu pričeti z deli za ureditev spodnjega stroja tira, ki bo speljan preko tehtnice. Zaradi zapadlega snega in dolgotrajne zime so se dela zavlekla v pomlad. Trenutno so v zaključni fazi dela na spodnjem stroju tira in tehtalni utici. Vsa gradbena dela od strani Ingradra morajo biti zaključena do konca

marca 1984. Z 2. aprilom prične DO Libela iz Celja z montažo tehtnice in bo trajala 25 delovnih dni. Istočasno z montažo tehtnice prične ZTO Celje, TOZD za upravljanje in vzdrževanje prog z deli na zgornjem stroju tira in vezavi ter vgraditvi dveh novih kretnic. Rok izgradnje tira in vgradnje kretnic je 15. maj 1984.

Kot vidite, se je tudi pri realizaciji te investicije večkrat zataknilo, sicer bi morala biti tehtnica že v uporabi. **Če bo nadalje šlo vse po časovnem planu, bo tehtnica dokončana v mesecu maju in predana v uporabo.** Večletna potreba in želja delavcev transporta po ustrezni tehtnici in na ustrezni lokaciji bo s tem uresničena.

Martin Korže

Pišemo zgodovino (Elektrovzdrževanje)

Tam, kjer je danes kovačnica mehanične delavnice, je bil leta 1862 nameščen stoječi parni stroj za pihanje in pogon delavnice, moči 36 KS. Ta parni stroj je poganjal glavno transmisijsko gred v mehanični delavnici, od koder so preko ločljivih jermenskih pogonov dobivali potrebno energijo razni obdelovalni stroji in strojno kladivo v kovačnici. Parni stroj je poganjal mali enosmerni električni dinam 110 V, predvsem za razsvetlavo.

Leta 1912 in 1913 so tovarno močno modernizirali in zgradili novo električno centralo s tremi parnimi kotli in dvema parnim strojem, ki sta poganjala vsak svoj električni generator moči 230 KW, grajena za napetost 3x500 V in frekvenco 50 Hz.

To so osnovni podatki o prvi elektrifikaciji v naši, Storski železarni. Učencev v elektrostroki takrat v naši železarni niso poznali. Može, ki so rokovali s prvimi električnimi napravami, so bili kovači in ključavničarji, ki so čutili posebno veselje za ta rojevajoči poklic.

Vsekakor naj bi bil prvi, ki je obvladal elektriko, neki Jošt, ki pa je po slabih dveh letih dela na električnih napravah odšel v Nemčijo. Njegovo delo naj bi nadaljeval Pecigusa iz Štor – njegov pravnuk je danes električar v elektro obratu. Poleg Pecigusa je dela na tem področju prevzel tudi Jakob Fridl starejši s Sv. Ane nad Teharji.

To so imena, ki smo jih uspeli dobiti od naših danes že upokojenih elektro in strojnih vzdrževalcev. Podrobnejše podatke še zbiramo; mislimo pa, da je napisa resnično, saj se je to preverilo pri več starejših veteranih.

V letih 1912 in 1913, ko so začeli graditi novo električno kalorično centralo, sta že delala na tem področju tudi Anton Simončič in Vincenc Veronik. Oba sta bila izučena kovača. Pokazala sta izredno voljo in zanimanje za novi, za tiste čase tudi skrivnostni poklic.

Torej je moč razbrati, da električarji v takratni železarni niso imeli učne dobe, niso se redno učili kot drugi, npr. strojniki, predvsem tiste osnovne razlage; kaj je elektrika, jim je bilo precej tuje. Znanje so si pridobivali od tujih monterjev, katerim so pomagali pri instaliranju in montaži elektro naprav; pridobljeno znanje so ohranjevali in ga z nadaljnjim delom samo še plemenitili.

Januarja 1938 leta se je v železarni zaposlil Štefan Luževič. Imel je potrebno prakso, že nekaj let izkušenj in končano dveletno delovodsko šolo, elektro smer v Ljubljani. Elektro področje je od leta 1938 doživljalo strokovni preporod. Štefan Luževič je bil rojen 1905. leta na Teharjih, bil je eden od osmih otrok malega kmeta. Že v mladosti je čutil zanimanje za nek strokovni poklic in hrepenel po osamos-

vojitvi. Kmalu se je zaposlil na nekdanji stolarni, to je bila mizarska delavnica ob Voglajni, danes je nasproti bivše stolarne črpališče II v Štorah II. Lzučil se je elektriskarskega poklica, delal pri mojstru Belaku v Celju, končal dveletno delovodsko šolo v Ljubljani, nato delal pri Falski elektro družbi in kot smo zapisali, leta 1938 pristal v Železarni. Prvo elektro delavnico je Luževič našel ob današnji modelni mizarni. V tem prostoru so bili hranjeni tudi gasilni minimax aparati. V malem prostoru je bila delovna miza z dvema primežema, nekaj priročnega orodja, dva voltmetra do 500 V ter dva ampermetra od 0 do 25 A in od 0 do 200 A.

Začela se je akcija za novo elektro delavnico, ki je nastala tam, kjer so danes sanitarije in garderoba mehanične delavnice. Pred delavnico je bila normalnotirna obračalna plošča za železniške vagoni. Delavnica je bila velikosti okoli 6x4 m ko so potrebe to narekovele, so jo razširili.

Leta 1938 je prišel iz mehanične v elektro delavnico Jakob Fridl, ključavničar in začel delati na vzdrževanju in popravilu elektro naprav. Leta 1940 pa je prišel Ferdinand Fendre, vendar je že 1941 odšel, ker mu je grozila aretacija s strani Nemcev.

Pripoved o takratnem elektrovzdrževanju lahko sklenemo takole: V elektro delavnicah v takratnih časih, razen od leta 1938, ko je prišel Luževič, niso imeli izučenihih elektrikaarjev oz. nekega sistema izobraževanja. Res, ta veda je bila mlada glede na druge (npr. strojniški poklic), kjer so že imeli tradicijo izobraževanja ključavničarjev, strugarjev in kovačev. V železarni še ni bilo toliko elektrificiranega, parni stroj v valjarni je hvaležno opravljal svojo nalogo in poganjal grobo in fino progo, centralizirani transmisijski pogoni z enim pogonskim elektro-motorjem in podobno niso še zahtevali povečanega števila elektrovzdrževalcev oziroma mlade kadra za to vrsto učenja. Če nadalje razmišljamo, takratno tehnično vodstvo ni posvečalo dovolj pozornosti, verjetno niso imeli niti interesa za modernizacijo in so bili zadovoljni s trenutnim stanjem.

Situacija se je spremenila 1939. leta, ko so kupili cevno livarno od Ljubljanskih strojnih tovarn in takrat se je zanimanje za strokovnjake na elektro področju povečalo.

Po končani drugi svetovni vojni se je situacija v elektrodelaivnici spremenila. Posadka je bila okrepljena, prišli so prvi učenci, s tem tudi načrtna vzgoja mladega kadra v poklicni šoli in obvezni delovni praksi. Povojni razvoj železarne je prinesel povečanje proizvodnje, vse večje število že zahtevnejših elektro naprav je zahtevalo tudi več delavcev – elektrikaarjev, ki so se že delili po strokovnosti na navijalce, dežurne, instalaterje in elektromehanike.

Kljub delni razširitvi druge elektro delavnice je le-ta postala občutno pretena. Ni bilo mogoče izdelovati rezervnih delov, niti jih primerno vskladiščiti. Potreba po novi, večji delavnici je iz dneva v dan naraščala. Nekdanji kozolec ali pojata za vprežne vozove in seno, pozneje obzidana za učno delavnico mehanične delavnice, je leta 1950 postala nova, tretja elektrodelaivnica, ki služi svojemu namenu še danes, za vzdrževanje elektro naprav na področju Štore I. Delavnica je pridobila orodjarno, pisarno za delovodjo in evidencičarja elektro naprav ter prepotrebno garderobo. Tu, v tej delavnici, je mnogo mladih učencev v elektro stroki pridobila zahtevani poklic kvalificiranega delavca. Mnogo je bilo praktikantov, tudi iz drugih republik, ki so se uvajali v strokovno delo na različnih elektro področjih. Mislim, da je ime Štefana Luževiča, ki je na svoji bogati življenjski poti bil mojster delavnice in mentor praktičnega dela precejšnemu številu današnjih elektrikaarjev ostalo v lepem spominu.

Povrnimo se na to, kakšno je bilo izobraževanje mladih učencev elektro stroke v prvih letih in malce kasneje. Prvi učenci so pridobivali teoretično znanje v Celjski obrtni šoli, nato na SKIMC v Štorah in pozneje na EGSC v Mariboru. Praktično delo so večinoma vsi opravljali v elektro delavnici oz. na elektro napravah v železarni. Danes živimo v hudih preizkušnjah usmerjenega izobraževanja. Seveda je princip izvajanja teoretičnega in praktičnega izobraževanja močno različen od poprejšnjega. Usmerjeno izobraževanje naj bi imelo neke odločene prednosti, uspehi in rezultati prvih generacij bodo kmalu vidni, ko bodo kot kvalificirani začeli izvajati samostojna dela.

Ko bo bralec, predvsem električar – vzdrževalec, prebral te vrstice o prvih elektrikaarjih, kako in kaj so delali, s čim so se ubadali, naj se malce zamisli in si ustvari svoje mnenje, kako je danes in kako je bilo nekoč.

Sklepi II. seje izvršnega odbora pri konferenci OZS Železarne Štore

Dne 6. marca 1984 se je sestel na svoji drugi redni seji izvršni odbor pri konferenci OO ZS Železarne Štore in sklenil posredovati OO ZS TOZD in delovnih skupnosti v obravnavo in sprejem zvišano lestvico, na osnovi katere se podeljuje socialna pomoč v primerih, ko je član kolektiva v bolniškem staležu namaj 60 dni in ima v tem času manjši osebni dohodek.

Predlagana je naslednja lestvica, ki je pogojena z dohodkom na družinskega člana:

Povprečni dohodek na člana v mesecu staleža	znesek socialne pomoči
do 3.100 din	2.000,- din
od 3.100 din do 3.800 din	1.300,- din
od 3.800 din do 4.400 din	1.000,- din
od 4.400 din do 5.000 din	700,- din

Osnovne organizacije sindikata TOZD in delovnih skupnosti so dolžne sklepe v zvezi s tem posredovati do 26. 3. 1983.

(Nadaljevanje na 7. strani)

(Nadaljevanje s 6. strani)

Izvršni odbor je sklenil povišati višino honorarjev, ki se izplačujejo za opravljanje uslug pri pogrebnih, in sicer:

– voznik pogrebnega voza	1.500,– din
– uporaba mrliškega voza	1.000,– din
– nosači	500,– din
– praporonoša	500,– din
– delegat: za en dan	600,– din
za dva dni	700,– din
– godba	400,– din po osebi
– peveci	4.000,– din

Glede problematike v zvezi s koriščenjem in uporabo pogrebnega voza je bilo sklenjeno, da se je treba s predstavniki KS Store dogovoriti o prenosu pogrebnega voza v upravljanje KS Store.

Razpravljalo se je tudi o predlogu pogojev za letovanje v letu 1984, ki jih je podala strokovna služba. **Izvršni odbor smatra, da razpisna cena, z upoštevanjem povprečnega obračunanega regresa II za oskrbni dan, ne sme presegati 400,– din.** V podkomisiji, ki na osnovi prijav pripravi predlog letujočih in obravnava eventualne pritožbe, je bil predlagan tov. Sedlar Bojan, ki je na naslednji seji izvršnega odbora dolžan poročati o strukturi ekonomske cene letovanja.

Izvršni odbor je sklenil, da se pristopi k organizaciji srečanja delavcev Železarne Store, ki naj bi bilo 1. maja na Tratni. Ta srečanja naj bi bila oz. naj bi postala tradicionalna. V zvezi s tem je bilo sklenjeno, da se takoj imenuje pripravljalni odbor, ki bo deloval pri izvedbi tega srečanja. Predsednik konference OO ZS je bil zadolžen za sodelovanje s KPO in strokovnimi službami glede dokončanja objekta Tratna.

Ugotovljeno je bilo, da akcija organiziranja blagajne vzajemne pomoči poteka v skladu s programom; pravilnik je trenutno v razpravi v vseh sredinah, v naslednji fazi se pristopi k sprejemanju in zbiranju prijav s podpisami. **V skladu z dogovori predsednikov OO ZS z zadnjega posveta so izvršni odbori OO ZS TOZD/DS dolžni voditi politično akcijo v vseh sredinah za pravilno tolmačenje in razlago pravilnika in delovati pri pridobivanju in vključevanju čim širšega kroga zaposlenih v to obliko varčevanja.**

Razdeljena so bila sredstva, namenjena za sofinanciranje programov društev oz. organizacij, ki delujejo v okviru Železarne Store ali na bomočju KS Store, in sicer:

– invalidi	60.000,– din
– borci NOV ŽS	30.000,– din
– ZSMS Store	70.000,– din
– ZK	40.000,– din
– ZB KS Store	50.000,– din
– Društvo upokojencev	60.000,– din
– strelci	74.000,– din
– Planinsko društvo	70.000,– din
– AG Železar	74.000,– din
– Gasilsko društvo	60.000,– din
– TVD Partizan	74.000,– din
– ribiči	70.000,– din
– ZRVS Store	20.000,– din
– folklor	30.000,– din

Društvom oz. organizacijam bo izvršni odbor posredoval dopis in obrazložitev, za kateri del programa so bila sredstva odobrena, realizacijo izvajanja programa pa bo izvršni odbor redno spremljal.

Glede predvidene preselitve prostorov DPO je bil sprejet sklep, da se služba tajništva DPO preseli, skupaj z ostalimi službami DS za kadre in splošne zadeve, v že predvidene prostore na Lipi.

V prejšnji številki glasila smo delavcem Železarne Store predstavili program dela, sprejet na programsko volilni konferenci OO ZS Železarne Store, v tej številki pa predstavljamo sprejeti finančni načrt skupno dogovorjenega programa OO ZS, konference, rekreacije, kulturne dejavnosti in ostalih akcij v letu 1984.

Ribolov v Voglajni in Slivniškem jezeru

S toplejšimi dnevi prihaja nova ribolovna sezona, ki bo na bregove Voglajne in Slivniškega jezera privabila številne ribiče ter turiste, da doživijo prvo potopitev plovčka in občutijo moč zapete ribe. Da pa bo prijem zanesljivejši, je poskrbela Ribiška družina Voglajna, ki je v Slivniško jezero in Voglajno vložila še dodatnih 11678 kosov krapa, 170 kosov sivega in srebrnega tolstolobika, 50 kosov amurja, 6567 kosov klena, 1350 kosov potočne postrvi, 117 kosov podusta, 469 kosov ščuke, 194 kosov linja, 250 kosov koreslja in čez 10000 kosov ribjega drobiža. Ob takem vložku v po ribah že prej bogatem jezeru ter Voglajni, se letos vsem obeta bogat ribolov. Tudi tak, ki bo ob teži ribe trgal vrvice in lomil ribolovne palice.

In še kratek pogled na preteklo sezono. Ribiči in turisti so v Voglajni ter na Slivniškem jezeru ulovili 11655 kosov krapa, 3 kose sivega tolstolobika, 54 ko-

sov linja, 352 kosov ploščica, 86 kosov potočne postrvi, 8 kosov soma, 99 kosov ščuke, 329 kosov smuča, 71 kosov bolena, 27 kosov mreke, 1316 kosov klena, 781 kosov podusta in večje število ribjega drobiža. Skupno je bilo ulovljenih 15607 kg rib. Največja med njimi je bil sivi tolstolobik, ki ga je ulovil ribič – turist in je meril 98 cm v dolžino tehta 16,2 kg. Pravijo, da so prijemale tudi težje, le na breg jih ni nihče spravil.

TURISTIČNE RIBOLOVNE DOVOLILNICE ZA VOGLAJNO IN SLIVNIŠKO JEZERO

Dnevne turistične ribolovne dovolilnice za Voglajno in Slivniško jezero lahko kupite:

- v glavni vrtnarici Železarne Store;
- v gostišču Mulej Marice (Gologranc) v Prožinski vasi;

DOHODKI

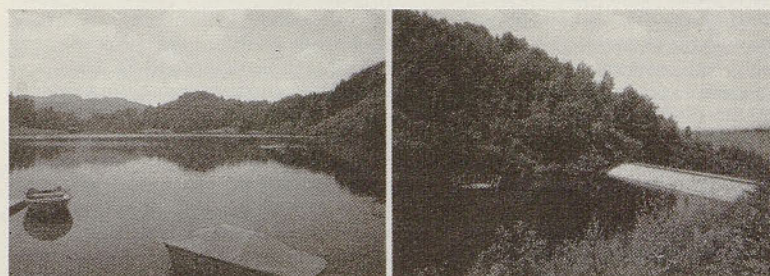
– prenešen del dohodkov OO ZS za fin. konf.	110.000,– din
– dotacija iz sklada skupne porabe (točk. 7 + 8)	3.372.000,– din
– ostanek iz leta 1983	650.000,– din

skupaj: **4.132.000,00 din**

ODHODKI

– posvetovanje in seje	30.000,00 din
– izobraževanje	20.000,00 din
– kulturna dejavnost	
– pihalni orkester	170.000,00 din
– pevski zbor	80.000,00 din
– likovna dejavnost	50.000,00 din
– aktivnosti v DO in izven DO (KS, SOZD)	200.000,00 din
– praznovanja (1. maj, 4. julij, 22. december, 8. februar, itd.)	80.000,00 din
– rekreacija	1.200.000,00 din
– izletništvo	770.000,00 din
– tekmovalstvo kovinarjev	50.000,00 din
– aktiv žena	130.000,00 din
– delovne brigade	50.000,00 din
– materialni odhodki	30.000,00 din
– gostinske usluge, konf., seje, reprezentanca	60.000,00 din
– obrazci, tiskovine	30.000,00 din
– dnevnice, kilometrina	60.000,00 din
– knjige, brošure	30.000,00 din
– nagrade za delo, priznanja	30.000,00 din
– aktiv krvodajalcev	50.000,00 din
– sodelovanje s SSSR	40.000,00 din
– rekreativni oddih	20.000,00 din
– sodelovanje z drugimi DPO	20.000,00 din
– srečanje kolektiva – 1. maj	100.000,00 din
– dotacije društvom	782.000,00 din
– nerazporejena sredstva	50.000,00 din

skupaj: **4.132.000,00 din**

SLIVNIŠKO JEZERO

- v gostišču Pri mostu v Šentjurju pri Celju;
- v gostišču Pri Santl v Šentjurju pri Celju;
- v gostišču Hvalec v Novi vasi – Šentjur pri Celju;
- pri Kokošarju Milanu, Gorica 60 pri Slivnici;
- pri Holcingerju Ignacu, Rakitovec 8 – Gorica pri Slivnici;
- pri Gajšku Martinu, Hotunje 2 – Ponikva;
- pri Kolarju Francu, Tratna 1 – Grobelno;

- na ribiškem domu Tratna (vsako soboto in nedeljo).
- Vsem ribičem – turistom želimo DOBER PRIJEM.

RIBIŠKI DOM TRATNA

Če želite preživeti nekaj prijetnih ur v tišini narave in lepotah Slivniškega jezera, obiščite ribiški dom Tratna, ki je odprt vsako soboto in nedeljo od 1. aprila do 28. oktobra med 08.00 in 20.00 uro.

RD Voglajna

Prijetna pozornost – toplina v srcih žena TOZD TT

Pravijo, da sta v naši družbi enakopravna oba spola ljudi, torej moški in ženska.

In to so v četrtek, 8. marca, dokazali tudi naši sodelavci, ko so za naš praznik pridno nosili pladnje in stregli s pijačo in kavo ter darili. Tu in tam so njihove dlani zadržale, drobni cvetovi jih niso ubogali, kakšno darilce je zdrsnilo iz njih, toda naše srečanje, ki ga je organi-

ziral IO OOS z vodstvom TOZD, je bilo tako prikupno, da ga ne bomo kmalu pozabile.

Ob prijetnih besedah gostiteljev in medsebojnem klepetu je brž minila urica razvedrila, ki je bila čudovit uvod v naše nadaljnje praznovanje Dneva žena.

Dragi sodelavci, hvala vam!

TOZD TT Božič Olga

Nastanek Inženiringa SŽ

Poslovodni svet je za realizacijo začrtane naloge imenoval pripravljajno delovno skupino. Naloga ni bila lahka. Preko skupne inženiring organizacije naj bi torej našli pot in način, kako bolje izkoristiti znanje strokovnjakov, ki so zaposleni v SŽ, in to v lastnem interesu delovnih organizacij in da bi ustvarili možnosti združevanja znanja, izkušenj in dela za prodajo tretjim in tudi v izvoz. Po svoji osnovni – metalurški dejavnosti – je bilo za železarne najbližje in ker imajo največ razpoložljivega znanja, ki ga lahko ponudijo prav s področja železarstva, da najprej organizirajo aktivnosti v tej smeri. To je tudi vodilo pripravljajno delovno skupino, da je predlagala Inženiring, Bled za jedro, ob katerem naj se razvijejo aktivnosti skupnega inženiringa SŽ.

Pred tremi leti je bil potem sklenjen samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju za področje železarstva med Inženiringom Bled in SOZD Slovenske železarne. Odrejeno je bilo področje dejavnosti:

- priprava surovin za visoke peči in jeklarne,
- izdelava dokumentacije za naprave in postroje, ki se rabijo pri proizvodnji surovega železa, jekla in železovih zlitin,
- izdelava dokumentacije za vse vrste naprav in postrojev ter visokih in nizkih gradenj s področja železarstva.

Imenovan je bil Projektni svet inženiringa SŽ. Tega sestavljajo: osem predstavnikov iz SŽ in dva predstavnika IB. Dne 4. marca 1981 je bila ustanovitvena seja – delo Inženiringa SŽ se je pričelo.

Dosedanje delo

Ob pregledu dosedanje dejavnosti je Projektni svet inženiringa ugotovil, da so v okviru aktivnosti v treh letih že izvršena in so še v izvajanju dela, kot jih opredeljuje samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju z Inženiringom Bled. Izdelano je bilo več idejnih rešitev, projektov in izvedbene dokumentacije v interesu posameznih DO in nekaterih storitev v skupnem interesu več DO SŽ.

Prodane so inženiring storitve interesentom izven SŽ, nekaj jih je že realiziranih, nekatere so v izvajanju in nekatere šele v fazi ponudbe. Delo je torej steklo. Dosedaj realizirani projekti niso veliki in obsežni. Izgledi so, da bi lahko pristopili tudi k realizaciji širših in pomembnejših nalog, prav pri takih bi bila dana možnost, da bi se strokovnjaki iz SOZD SŽ usposabljali tudi za zahtevnejša dela.

Izkušnje iz dosedanjega dela so pokazale, da je bilo uspešno ustanavljanje posebnih projektnih delovnih grup za razreševanje posameznih nalog. V teku realizacije posameznih nalog bo potreben bolj organiziran pristop, z naprej odrejenim programom dela, rokom izvršitve in nosilcem naloge, ki bo skrbel za tekoče spremljanje in izvrševanje programa. Sedaj potrjuje projektni svet inženiringa za vsako leto program dela, ki naj se izvaja v okviru inženiringa SOZD SŽ. Naloge za program so doslej predlagale DO in službe SOZD SŽ, strokovni odbori in komisije, IB in seveda interesenti izven SOZD SŽ.

Projektne delovne skupine je imenoval za skupne naloge v interesu več DO iz SOZD SŽ poslovodni svet SŽ. Za razreševanje posameznih nalog v interesu posameznih DO so se dogovorili IB in zainteresirane DO za angažiranje odgovarjajočih strokovnjakov in delitev dela. Pri prodaji storitev tretjim je predlagal zaposlitev najboljših strokovnjakov za posamezne naloge IB po posvetu in dogovoru s posameznimi strokovnjaki in njihovimi delovnimi organizacijami, kjer so zaposleni.

Kot vidite, Inženiring SOZD Slovenske železarne torej obstoja in dela. Samoupravni sporazum o poslovnem sodelovanju z Inženiringom Bled in program dela pa medsebojno razmejujeta osnovne aktivnosti IB Bled, katere so vezane na njihovo redno delo in tiste dejavnosti, ki se odvijajo v okviru dejavnosti inženiringa SŽ. Inženiring Bled deluje torej le kot center, ob katerem se razvijajo dejavnosti inženiringa SŽ na področju železarstva in nastopa proti tretjim kot pooblaščen predstavnik inženiringa SŽ.

Ko je projektni svet inženiringa obravnaval dosedanje delo, je ugotovil:

- da vse premalo odgovornih dejavnikov v delovnih organizacijah pozna določila in obveznosti, ki izhajajo iz podpisanega samoupravnega sporazuma o poslovnem sodelovanju z IB. V delovnih organizacijah se ga ne drže že pri zbiranju ponudb za inženiring storitve;

- v delovnih organizacijah se premalo poslužujejo možnosti angažiranja priznanih strokovnjakov iz drugih DO v SŽ za razreševanje projektne problematike in izmenjave izkušenj pri realizaciji investicij;

- v določenih samoupravnega sporazuma stoji, da bomo združevali delo in sredstva. Doslej se je to določilo izvajalo samo za naloge v okviru in interesu DO SOZD SŽ;

- večina nalog, ki so jih doslej reševali v okviru dejavnosti inženiringa SŽ, je bila v tesni zvezi s poznavanjem tehnologije in nekatere naloge so bile neposredno vezane na rezultate raziskovalnega dela. V bodoče je treba še tesneje povezovati delo raziskovalcev in projektantov za skupno nudenje prenosa znanja interesentom izven SOZD SŽ – v državi in za izvoz.

Kaj pa sedaj?

O dosedanji dejavnosti inženiringa je razpravljaj Poslovodni svet SŽ letos na seji dne 22. februarja. Kot rezultat podane informacije in iz razprave, ki je sledila, se da povzeti nekatera mnenja in zaključke.

Da bi se spravilo v tek poslovanje tako zamišljene organizacije, kot naj bi bil inženiring SŽ, so tri leta od ustanovitve sorazmerno kratka doba. Aktivnosti so se uspešno pričele na področju železarstva, kot je bilo tudi dogovorjeno. Znanje strokovnjakov, ki so zaposleni v Slovenskih železarnah, obsega tudi druge dejavnosti in na to je treba računati pri pripravi organizacije in bodočega programa dela.

Ker je bil eden osnovnih ciljev ob ustanavljanju lastnega inženiringa prodaja oziroma prenos znanja interesentom izven SOZD SŽ, je treba organizirati in usposobiti primerno službo v okviru SOZD SŽ ali se povezati z drugimi poslovnimi organizacijami, ki imajo marketing službo in možnosti za nudenje inženiring storitev v državi in za izvoz.

Projektni svet inženiringa je zadolžen, da izdela za izboljšanje nadaljevanja dela predlog boljše organiziranosti ter organizacije in priprave dela za razreševanje posameznih nalog in storitev.

Pripraviti je treba tudi predlog organizacijske oblike in načina povezovanja med osrednjo, skupno inženiring organizacijo SOZD SŽ in odgovarjajočimi službami v delovnih organizacijah.

Projektni svet inženiringa naj pripravi predlog o potrebni višini združevanja sredstev, da bi dali skupni inženiring organizaciji materialno osnovo za bodoče normalno komercialno poslovanje pri nudenju storitev zunanjim interesentom izven SOZD SŽ.

Poleg tega so bili mnenja, da je treba o obstoju in dejavnosti skupnega inženiringa seznaniti predvsem tisti krog sodelavcev v SŽ, ki imajo v DO opraviti s takimi aktivnostmi in storitvami, ki so lahko vezane na delo inženiringa. O obstoju in dosedanji dejavnosti ter načrtih za prihodnje je treba seznaniti širši krog sodelavcev v SOZD SŽ, da bi tudi ti lahko prispevali svoj delež ob težnjah, da bi znanje, s katerim razpolagamo, bolje uporabljali za lastne potrebe in še našli pot za prodajo – ne samo železarskih proizvodov, temveč tudi znanja ter izkušenj, ki so si jih pridobili naši strokovnjaki doma in na tujem.

Kako naprej?

Poslovodni svet SOZD SŽ bo o programu dela, organizacijskih ukrepih in vsem, kar naj bi omogočilo v bodoče še uspešnejše delo, razpravljaj in sklepal, čim bo projektni svet inženiringa pripravil zahtevane predloge. To naj bi bilo čimprej, vsaj tako je bilo naročeno.

Program dela inženiringa za leto 1984 je že pripravljen in mora biti obravnavan oziroma že potrjen za vsako tekoče leto najkasneje v teku meseca marca.

Srednjeročni in dolgoročni program dela, ki je v svojih osnovah že pripravljen, naj bi dobila dokončno obliko in vsebino šele potem, ko bo znana organizacija dela, bodoča vloga in povezanost skupnega inženiringa v SOZD SŽ in njegova finančna sposobnost.

Da bi vse to omogočili oziroma dali tudi dejavnostim inženiring odgovarjajoča pravila, bo treba še pregledati:

- ali so določila samoupravnega sporazuma o poslovnem sodelovanju z Inženiringom Bled taka, da jih je treba spremeniti ali se je treba dogovorov držati;
- za način angažiranja strokovnjakov iz DO in služb SOZD SŽ ter za način njihovega nagrajevanja pri udeležbi njihovega znanja in dela v storitvah skupnega inženiringa je pripravljen pravilnik. Treba ga je potrditi in sprejeti, saj mora veljati v vseh DO SOZD SŽ;
- za zaračunavanje prenosa znanja in storitev oziroma prodaje s področja raziskovalnega dela in inženiring storitev interesentom izven SOZD SŽ je tudi pripravljen poseben pravilnik – treba ga bo obravnavati, potrditi in uporabljati.

Zaključna razmišljanja

Kot že rečeno, skupen inženiring SOZD SŽ obstaja in prvi koraki njegove dejavnosti so narejeni. Kar nekaj nalog bo treba še opraviti, da bi zadeve stekle tako, da bo ta skupni inženiring služil ciljem, v interesu DO SOZD SŽ in interesom izven SOZD, tako kot je bilo prvotno zamišljeno. Predstavniki Inženiringa Bled je povedal, da za njih ne bo težko zaposliti za potrebe inženiringa SŽ odgovarjajočih kadrov, ko bo to potrebno in bo dokončno znana tudi vloga njihove delovne organizacije in povezave v SOZD SŽ. Ko bodo rešena vsa ali vsaj večina obravnavanih težav in nerešenih problemov, ne bi bilo težko reševati vprašanja poslovnih prostorov, ki bi dostojno zastopali tako pomembno institucijo, kot bi moral biti Inženiring SŽ, kar bi moral biti tudi eden pogojev za uspešno prodajo znanja, ki je zbrano pri strokovnjakih, ki so v Slovenskih železarnah in katerega bi lahko v bodoče uspešno prodajali doma in na tuje.

Treba je samo najti način in pota, kako najbolje uporabiti znanje, ki bi ga lahko združili in koristno uporabili v Slovenskih železarnah. Veliko tehnoloških in tehničnih problemov bi lažje reševali in verjetno tudi strokovneje, če bi ob njih združevali znanje. Za uspešno delo skupnega inženiringa bo treba precejšnja mera dobre volje za sodelovanje in več odprtosti ter pripravljenosti za doseg skupnega uspeha.

Milan Marolt

Medobratno tekmovanje v streljanju

V ponedeljek, 19. 3. in torek, 20. 3. 1984, je bilo na strelišču v Štorah medobratno tekmovanje v streljanju z zračno puško. Tekmovanja se je udeležilo 141 tekmovalcev in 10 ekip.

Za vsako ekipo je lahko nastopilo neomejeno število tekmovalcev, upoštevajo pa se rezultati 6 najboljših tekmovalcev.

Ekipni vrstni red: Elektroenergetski 949 krogov, Livarna 949 krogov, Valjarna 852 krogov, Sk. službe 830 krogov, Jeklovlek 815 krogov. Mehanska

obdelava 807 krogov. Mehanična 806 krogov, Kontrola kakovosti 589 krogov, Tovarna traktorjev 548 krogov, Jeklarne – Transport 509 krogov.

Deset najboljših posameznikov je doseglo naslednje rezultate: Dečman Vili 184 krogov, Kočvar Ivan 178 krogov, Rezar Fric 176 krogov, Bogdanovič Vlado 172 krogov, Seme Branko 171 krogov, Skafaro 169 krogov, Bračko Dani 167 krogov, Bule Vinko 164 krogov, Podpečan Vili 155 krogov in Mravljak Marjan 153 krogov.

ŠTORSKI ŽELEZAR – glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTORRE – izhaja 2-krat mesečno – Uredniški odbor: Tomažin Ana, Verbič Stane, Kragelj Jože, Marolt Boris, Andrešek Franc, Kocman Vojko, Renčelj Vlado, Grosek Rajko – odgovorni in glavni urednik Pungartnik Oto. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421 – 1/72 z dne 20. 2. 1974) – tisk Aero Celje – TOZD Grafika – rokopolisov ne vračamo.